

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאועו שליט"א תלמידו של מרן פוסק הדור בעל 'שבת הלווי' זצוק"ל

◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

מתיקות זמן ומקום של הכרת הטוב

"וכי תזבחו זבח שלמים... ואם האכל ואכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה". בפסוק זה מבאר האסור שלא לאכל את הקרבן חוץ לזמנו ותו"ל (מובא ברש"י פאז) דרשו מפסוק זה אסור נוסף, שלא לחשב לאכל את הקרבן חוץ למקומו וכל שכן שלא לאכול בפעל חוץ למקומו.

ובבאר טעם האסור יש להקדים ולהזכיר שישנה חובה קדושה לאדם להשקיע התבוננות להפיר את הטוב שיש לו ולשמח בכה, ועל כן אנו קוראים בפרשות הקרבנות ויקרא, צו, שמיני וכו' שבהן התורה מאריכה לפרט על נתיח אברי הקרבנות, כגדי שנתבונן באברי הקרבנות הדומים לאברי גופנו ונבא מפה להפיר בחסדי ה' שנתנו לנו את האברים הללו ושומר על גריאותם.

שלא תאכד ה'הכרת הטוב

דבר נוסף מלמדנו ההתעסקות בקרבנות, שבעצם גם לנו ישנם טבעים הדומים לשל בהמיה והתקון לקח הוא להפיר בחסדי ה' שעלינו כנפר בעקר דרך אברי הקרבן, שכן נוכל להתרחק מטבעינו הבהמיים, ולכן התורה אוסרת לאכל את הקרבן מחוץ לזמן שהוא מתר באכילה, משום שרק באותו פרק זמן ישנה לאדם הרגשה של הכרת הטוב לה' על החסד שעשה עמו שעליו הוא הביא את הקרבן, וכן רק באותו פרק זמן ישנה בלבו עידן התפעלות פראי מחסדי ה' שבאברי גופו, כפי שהפיר דרך אברי הקרבן שנושח לפניו.

וכיוצא בזה אסור לאכל את הקרבן חוץ למקום שבו הוא מתר באכילה, מפני שרק באותו מקום נקמות לאדם ההרגשה בחסדי ה' שהפיר דרך אברי הקרבן, ואלו כשיעבר הזמן המתר באכילה או אלו יצא בעל הקרבן מחוץ למקום המתר באכילת הקרבן, הרי שתאכד מקומו ההרגשה של הכרת הטוב לה' ותהיה אכילתו פאכילת בשאר תאוה ללא הכרת הטוב לה', לכן אין לאכל את הקרבן חוץ לזמנו או חוץ למקומו.

שנים של הודאה

והנה הנביא מלאכי אומר: "וערבה לה' מנחת יהודה וירושלם", וצריך להבין מדוע אמר "מנחת יהודה" ולא "מנחת ישראל"? אלא שמשבט יהודה יצא דוד מלכנו שהיה מוכן לסבל בזיונות לכבוד ה', לכן הנביא אמר: "וערבה לה' מנחת יהודה", משום שהעבודת ה' של דוד מלכנו היא בשפלות כמנחת העני הרצויה ביותר לפני ה' (ויה"ק).

"כימי עולם וכשנים קדמיות" לפי הנ"ל יבאר ש"שנים קדמוניות" הפנה היא לזמנו של דוד מלכנו ולעבודת ה' שלו מתוך ענוה והודאה מתמדת לה', והינו שפאשר נעבד גם אנו את ה' בענוה ובהכרת הטוב, תעלה עבודתנו ונרצון לפני ה' כמנחתו של דוד מלכנו, ונדרפו של דוד מלכנו היתה פדרכם המיחדת של האבות הקדושים, אלא ש"שכוחם וחרו דוד ויסדום".

דרך אבותינו

נמצא ש"יכשנים קדמיות" הפנה היא בעצם על השנים של האבות הקדושים שה' תאב למנחתם, וכמו שכתוב בפרשת וארא: "וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב", שה' אמר למשה 'הכל על דאבדיו ולא משתכחין' וה' למדו בזה שרצונו שהיה יתבונן באבות הקדושים וינהג כמותם וכן משה עשה, וכמו שמצינו שמרוב שהאבות היו למוגל עיניו, הוא הזפדים בתפלתו ואמר: "זכור לאברהם ליצחק וליעקב".

"וערבותי אליכם למשפט" - לאחר שה' אמר את הדבר שערב לפניו, קעת הוא ית' מוכיח את העם על מעשיהם הרעים, ואומר להם: "שובו אלי ואשובה אליכם ואמרתם בפה שוב", הקב"ה מוכיח פאן על הופכים והטענות שיש לאדם כלפי ה' ותהיה, וכיום אין לבני אדם מושבות פאלו על ה', ולא משום שהם יותר צדיקים, אלא להפך, משום שה' רחוק מדעת

מתיקות הניסים

— מתכנים למערכת —

פתח חלוץ

בימי חול המועד התארחתי עם משפחתי בבית הורי, בשעת הצהרים בני בן השבע בקש מאחד מבני המשפחה להכנס לרכב, כי הוא נהנה מעצם השחות ברכב (מפני שאין לנו רכב משלנו) ובקש שיעשה לו סיבוב בעיר ברכבו, לאחר שהפציר הרבה, נאותו לבקשתו ואחד מבני המשפחה עשה לו סיבוב ברכב.

קשהם חזרו, הנהג יצא מהרכב והמתין שגם בני יצא, אך בני סרב לצאת, הנהג שמהר לתפלה אמר לו, תצא, כי אני נועל את הרכב... מתוך שובבות, עלה בדעתי של בני רעיון קנדי, הוא פתח את הדלת מהצד השני ויצא מעט וכשראה שהקרוב משפחה חושב שהוא יוצא, טרק את הדלת, אה... מבפנים, והוא נשאר בתוך הרכב.

הנהג שכאמור מהר והבין שהילד כבר בחיץ, נעל את הדלתות בשלט ונכנס לבית הנקטת שממקם בסמוך לבית הורי ואף אני התפלתתי שם.

הוא התפלל ולא ידע מהילד היושב שברכב, הילד שחשב שהוא יחזר, ראה שהוא נעלם והחל לפחד ולהלחץ כי הוא לא ידע שיש אפשרות לצאת מהרכב (דרך כפתור הנעילה).

באותו יום [א] שרר חם כבד מאד ברחוב והרכב התחמם מאד, בני שחש מצוקה נואה של חם כבד, צמאון וחסר חמצן, החל לרפק על החלון, אף ברחוב לא התהלכה שום נפש חיה, הן בגלל שזהו חול המועד וכל העסקים סגורים ובפרט בגלל החם הכבד שגרם לכלם להיות ספונים בבתיים.

בני הוסיף לקחת כלי מברזל [מנקה חורים בדיפים] ועמו הוא דפק על החלון כבד שישמעו אותו, אך אף אחד לא שמע אותו. באותה שעה שחי' בני עמדו בסכנה עצומה, הוא נשא את תפלתו הסחורה לפני

המשך המעשה בעמוד ד'

גני האדם ואינם מוגישים פאמת את קרבת ה' אליהם וממילא אינם תולים את חסרונותיהם בה' אלא במקרה וטבע העולם חלילה.

קרבן גדולה בדור עני

ובאמת נפר לכל פר דעת שדוקא פים ה' יתברך קרוב אלינו הרבה יותר מאשר בשנים עברו, ובכל זאת גני אדם לא באים מקף להאמין שרק ה' מנהיג את כל המתרחש עמם, ועל פן לא עולה על דעתם לבא בטריגיה כנגד ה' על מה שלא עולה להם פשוטה, אלא הם מתלוננים רק על חבריהם שנגדמה להם שהם אשמים בצער שיש להם.

וכמו כן ישנו אדם שמשפיל שלא לבא בטריגיה כלפי אשתו, מאחר שהוא יודע שהיא מסנעת ומיטיבה לו ואינו רוצה להתקוטט עמה, בכדי שלא להפסיד את התועלת שיש לו ממנה, ובדומה לכל תחום אחר, שאדם לא רוצה להרס את הקשרים הטובים שלו עם מי שמטיב עמו, אלא הוא בוחר להתקוטט עם גני אדם אחרים שבסביבתו.

שלום מדומה

נמצא על פל פנים, שמה שהוא נמנע מלהתקוטט

עם אשתו, הוא עושה זאת רק בשביל הנאת עצמו ולא מפני שהוא מעריף אותה, וכיוצא בזה כלפי הקב"ה, שפנים לא מצוי שמתרעמים על ה' כמו בעבר, מחמת שחטרה לבני אדם האמונה השלמה שה' הוא המנהיג והעושה לכל המעשים ולכן אינם באים לכלל נסיון להתרעם, ואדם שיש לו אמונה שלמה ויש לו נסיון להתרעם חלילה, עליו להתחזק להאמין שכל מעשי ה' הם ישרים, גם אם הם נראים קשים ומרים.

על כך אומר הנביא דרך תשובה: "הקבע אדם אלקים", שפשוטו הנביא מוכיח כך בשם ה' על כך שפכחול גוזלים את ה' בכך שלא מביאים את התרומה והמעשר לבית ה', והקב"ה מבטיח: "ובתננוי נא בזאת", כי מאחר ומצות הפרשת תרומות ומעשרות היא קשה מאד על האדם אחרי שהתאמץ ועמל ביגיעה רבה להשיג את פרותיו, לכן הקב"ה כנרז אותנו לקיים מצוה זו ונותן לנו אפילו לבחן אותו ככחול, שאם נעשר ונתרם משלנו, נראה בחוש שה' יפתח לנו את ארבות השמים ונזכה לברכה עד בלי די.

סבת התלונות

יעוד יש לפרש "הקבע אדם אלקים", הינו שסבת

הטריגיה שיש לאדם כלפי הקב"ה היא מפני שהוא עוסק בתורה ובתפלה וכן הוא מקיים מצוות בדרך קבע ולא בתנונים עם לב, על דרך שאמרו חז"ל, 'העושה תפלתו קבע, אין תפלתו תחנונים', ואמרתם "במה קבענו?" והקב"ה עונה "המעשר והתרומה", המעשר והתרומה נתנים לפניהם וללוויים המלמדים את דרך ה' בעבודת הקרבנות, ואם פן יש לפרש שב'מעשר והתרומה' הקב"ה משיב שעשינו את כל עבודת הקרבנות בדרך של קבע, שהקרנו קרבנות כמצות אנשים מלמדה, בלי לבא מהם לידי אהבה ה' על החסדים שאברי גופנו דרך התבוננות באברי הקרבנות ועל פן חסדי ה' הללו שגופנו נעשו בעינינו 'קבע' והרגל ולא התפעלנו מהם ולא הפרנו עליהם טובה לה' יתברך, וכשאין הפרת הטוב, באים לאדם תלונות וטריגיות רח"ל.

וכיום, שאין לנו את הקרבנות בפעל, יש לנו את תורת הקרבנות, ועלינו להזהר שלא לעסק בתורת הקרבנות ובשאר חלקי התורה כמצות אנשים מלמדה, בלי לבא מקף לאהבתו יתברך, שעל כך אומר שלמה חכמנו: "למה זה מחיר ביד כסיל לקנות חכמה ולב אין" (עני' יזמא עב.).

כוס הישועות שלך

"קדשים תהי', אמרו חז"ל (שבת 104:). בשלשה דברים אדם נכר, בכוסו, ובכעסו, אפשר לפרש 'בכוסו' זו אשתו, כמו שפנינו שלאחר שדוד מלכנו הודה לה' על האשה שנתן לו באומרו: "מושיבי עקרת הבית אם הבנים

שמחה", אמר: "כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא", ונראה שפגנתו היתה להודות בכך לה' על אשתו בת שבע הצדקת, שהיתה כוס של ישועות עבורו, והודה עליה בהרמת כוס של יין (עי' רד"ק עה"ט), כי היין דומה לאשה, בכך שהוא

משמח את האדם, כמ"ש: "ויון ישמח לבב אנוש", דגמת האשה שמשמחת את האדם, כמאמרם (במלת סב): "השרוי בלא אשה, שרוי בלא שמחה. ובעת שדוד היה שמח מאד על חסד ה' שנתן

איך אפשר לשמח בקיץ?

בציור שבכותרת הגליון: יהודי ירא שמים מתדמה לנשה, בכך שהוא עוצם את עיניו מראות ברע ומתרום מהבלי עולם הזה כנשר המגביה לעוף. על כך במאמר: 'לעבר את הקיץ במתיקות'.

בציור שלפנינו: יהודי עושה קדוש על כוס יין בשבת קדש, ומודה לה' על כל הבריאה שברך בששת ימי בראשית, ודרך כוס היין הוא נזכר בחסד ה' שנתן לו אשת חיל.

ביצד התפילין, השבת וכוס היין מזכירים את חסד ה' שנתן לאדם אשת חיל?

על כך במאמר: 'כוס הישועות שלך'.

עצות מתוקות

מעלת אדם ירא שמים שיש בו עונה, גדולה בהרבה מירא שמים שאין בו עונה, וכמו שאומר דוד מלפניו: "ה' אהב צדיקים" ועל הצדיקים שיש בהם עונה נאמר: "מעודד עניים ה'", הינו שצדיק שאין בו עונה ה' אוהב אותו, אבל צדיק שיש בו עונה, לא רק שה' אוהב אותו מפני שהוא צדיק, אלא בנוסף ה' גם מעודד אותו, ו"מעודד" הוא מלשון "עוד ועוד", הינו שה' שש ושמח לתת ולהוסיף לו עוד ועוד טובות.

מתיקות שיחי

רבנו של עולם, אָנָּה זָכָנוּ מְמַדַּת הָעֲנָה שֶׁהִיא שֶׁרָשׁ לְכָל הַמַּדּוֹת הַטּוֹבוֹת, וְעַל יָדָהּ נִזְכָּה שֶׁתְּעוֹדֵד אוֹתָנוּ וְתוֹסִיף לַתּוֹת לְעוֹת וְלַעֲלוֹת וְלַהֲתַעֲלוֹת בְּמַעֲלוֹת הַתְּהוֹרָה וְהִירָאָה, וְאֵף וְתַנְכֵּן לְטוֹבוֹת בְּעוֹלָם הָהָא, בְּכַדִּי לְזָכוֹת עַל יָדָן לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא בְּמַחֲיַצַּת הַצְּדִיקִים שֶׁאַתָּה אוֹהֵב אוֹתָם, וְשֶׁעַלֵּיהֶם נֶאֱמָר: "מְעוֹדֵד עֲנִיִּים ה'", אָמֵן סְלָה.

כן היא דומה לשבת מלפניו, והיא כמו התפילין של האישי, שהרי היא עושה עבורו את מעשי ידיו, שעל חסד הפעלות ומעשי הידים מוסבות התפילין של יד, ועל ידה יש לאיש ששבת לעסק בתורה ולרשע דעת, שעל הדעת מוסבות התפילין של ראש, והאשה היא גם פוס מלאה ישועות עבור האדם, בכך שממנה ישנן לאדם ישועות וטובות רבות, כבשול, אכילה, מלבושים, המשך הדורות וכו'.

מתיקות תורת הבית

והצד הטוב שצריך להשקיע בבית הוא ללמד בביתו יראת ה' ואהבתו בדרך יעם, על ידי שיקבע זמן ללמוד בכל יום עם בני ביתו אגדות הקלות להבנה, גגון מרשי תול על הפשה או על המועד שנימצאים בו, וכן ללמד עמיהם קצויר הלכות למעשה, וכן יקרא עמיהם ספרי

חינוניות מריה

ועל כך אפשר לומר אדם נפר כוסו', כלומר שהיראת שמים של האדם נקרת 'כוסו' הינו באשתו, שאם אשתו מוקלכת שלא בצניעות הראויה, יתכן שהדבר מעיד היכן לבו של בעלה מנח, כי פעמים רבות הנגה זו שבאשה נובעת מקר שהיא נגררת אחרי בעלה שבוחר בדרך לא טובה, מכיון שכבר אבדו ממנה היראת שמים, התמימות וטהר הלב שבטבעה, מפני שבעלה לא דאג לטפח בלבה את המדות הקדושות הללו, וכבר אמרו חז"ל: 'אין יצר הרע בא אלא בלב הפגיו מן החקמה'.

וכאשר אין בלבם של בני הזוג חקמה של קדושה ויראת שמים, הם בוקרים בדרך של חינוניות, כי מפניו שאין בהם תכן שיגרים להם להיות מערכים בעיני הבריות, הם חפצים שבני האדם יתפעלו לכל הפחות מצד החינוני שבבהם, אם כן, המתפאר בחינוניותו מעיד על הריקנות העצומה והשעמום הגדול שבלבו, כמובא בגמרא: 'איסתרא בלגיא קיש קיש קרא', שפשישי רק סלע אחד בפד, הוא מתקשקש ומשמיע קול חזק שקלם שמים לב אליו, ואילו אם הוא מלא סלעים, אינו משמיע קול, אלא הוא מצנע ולא נכר לכל.

שמחת השועות

ובכדי שלא יתרוקן לבו של הבעל ולא יבוא מקר לאבד את ערך אשתו חלילה, עליו להזהר מעיקרא לשמור מאד על קדושת עיניו וכמו שאמר איוב: "ברית כרתית לעיני וגמה אהבוננו על בתולה", כדי שלא יפסיד את עולמו הגד והבא.

עוד יבאר: 'אדם נפר כוסו', שאדם נפר כמה אהבת ה' יש לו לפי ההפרת הטוב שיש לו לה' על אשתו, ועל כן לאחר אמירת 'אשת חיל' גליל שבת, כשאנו מרימים את 'פוס הישועות' ועושים קדושה, יש לזכר להזדות לה' על חסד האשת חיל שבנראה עבורי האדם ביום השישי, והיא צריכה להיות חשבה בעיני הבעל כמלכה ועל

לו אשה צדקת, עמד וברך את ה', ודוד מלפניו יברך את ה' גם לעתיד לבוא (פסחים קט"ו), כי דוד עבר בזיונות גדולים מקר ששנא את בת שבע, וממנה זכינו לשלמה מלפניו שהיה צדיק עצום, וממנה מקר שדוד בואי לא חטא חלילה, אלא שהדבר נעשה בדרך שהיתה נדמית להמון העם כחטא חלילה, ולפי רוב דרגתו היה צריך הפכה על כך. ולאחר שדוד הודה על אשתו, אמר: "פתחת למוסרי", שבה הודה גם על עצמו ועל רחבעם נכדו, שלא הצליחו להוציאם מכלל ישראל על אף שהיו מצדע רות המואביה ונעמה העמונית (נחמ"ד ע"ו).

הצנע את נקודתך

ולפי זה יבאר שאדם נפר כוסו', הינו שהיראת שמים של האדם נמדדת לפי כמה שהוא מאיר לבני ביתו את דרך יראת ה', וכמה הוא נזהר בעצמו לשמור על צניעת הפרט ולא לספר לאחרים את מועלתיה של אשתו, כמה היא יודעת לבשל טוב וכדומה, כי על ידי שהם שומעים ממנו רק את מעלותיה ואינם מרימים חסרונותיה, הם באים מקר ליד קנאה וחלישות הדעת והקנאה הזו היא גורם להם בכונה תחלה, יכולה להזיק לו מאד ח"ו.

וכמובא דעה בגמרא (בי"מ ק"ז) שרב המתים מתים מחמת העין הרעה שיש לבני אדם עליהם, ובשלא אם האדם לא גרם לאחרים לקנאות בו, ויכל להציל שלא תזיק לו הקנאה שאחרים מקנאים בו, מפניו שקנאתם בו אינה באשמתו אלא כשהיא גורם להם לקנאות בו בכך שהיא מגלה להם את הצלחותיו, אזי הקנאה שנגרמת מקר היא מסכנת, שעלולה לקפח חיים וכו'.

ועל כן, על כל אדם הבית ללמד בביתו את החינוניות במלבושים באופן שלא ימשך את עיניהם של אחרים ויחליש בכך את דעתם, כי זהו שרש מצות החינוניות, שהקנאה אוסר על האדם להחליש את דעת הבריות, בכך שיראה להם את טובו ופארו.

לעבר את הקיץ במתיקות

שאשתו לא תעבד במקומות שיש שם אנשים עובדים, כי הדבר גורם להוריד את מסוה הבישה ולא תוכל לחנך כן את ילדיהם ליראת שמים.

מלאכה בקדשה

וכן אם איש מוכר לעבד לפרנסתו, יבחר לעסק בדרבים שעסוקו יהיה רק עם אנשים ולא עם נשים, וגגון אדם שעובד לצלם תמונות בשמחות, יתנה את עבודתו שמוקן לצלם רק את האנשים בלבד, וכן על זה הדרך, בכל עסוק יש לשמור על הפרדה מוחלטת בין אנשים לנשים, כדי שלא לבוא לידי מכשולות שתוצאותיהם מרים פלענה.

ועל גגון דא אמרו חז"ל: 'פשת נבלה בשוק ואל תצטרך לבריות', והינו שמוטב לאדם לעסק

כעת, שהגיעו ימי הקיץ, עלינו להזהר ביותר במצות 'ולא תתורו... אחרי עיניכם', וראוי להפנע מיציאות מותרות לרחובות ולשוקים, וגם בלקתו מביתו לבית המדרש, קדש שם שמים וישמור את עיניו שלא להפקיר אותן חלילה, וכן הנשים צריכות לקים 'כל בבדיה' בת מלך פנימה', וכשפבר היא וצאת מביתה, תקפיד על צניעותה, שלא להחטיא את הרבים, כדי שלא תתבע ביום הדין, בעמדה לפני מלך מלכי המלכים, על כל הרע שגרמה בכך.

וזכרנו כמה מורי ורבי פוסק הדור מרן בעל "שטת הלוח" וזכרנו "היה מקפיד להורות שבם בקבולות עבודה חובה שתהיה הפרדה מוחלטת בין אנשים לנשים, ועל כן כל בר דעת שומר

צדיקים, פי הלמודים הקלים הללו מושכים את לב הקורא והשושוע ליראת שמים ולאהבת ה'.

וכן ראוי לאבא בהזכיר בביתו מפעם לפעם את העולם הבא שאליו כלם עתידים להגיע, כמו שרואים שהקב"ה הטביע באדם דברים שיזכירו לו את העולם הבא, כגון מה ששערוניו מלבינות, וילמוד בביתו שמופין שהעולם הזה הוא עראי והעולם הבא הוא העקר והנצחי, לכן כל דבר גשמי שאנו עוסקים בו, עלינו לעשות אותו כבדרך אגב, ולהתקיע את עקר מטרתנו

מתיקות תפילת הבית

וכנתנו לקנות עולם הבא בקביעת עתים לתורה ובתפלה לשלום עם ישראל.

בפרט בימים ששומעים שגשפך דם יהודי רח"ל, בנדאי זוהי חובה קדושה לכל אב משפחה לערוך יחד עם ילדיו תפלה לה' לשלום עם ישראל, ועצה טובה לעשות זאת לפני קריאת שמע שעל המטה, לבקש מה' שירחם על ישראל ויצילם מכל מבקשי רעתם, ושתתקיים בעם ישראל הנבואה: "כל פלי יוצר עליו לא יצלה וכל לשון

תקום אמן למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי ה' וצדקתם מאתי נאם ה'".

ובכדי שהילדים יהיו גדולים ביראת שמים, צריך האיש ללמד את אשתו ויראת שמים ומדות טובות כחוסד, ותור, עין טובה, אריכות אפים וכו', פי האמא סמוכה במשך רב שעות היום לילדים, וכשהילדים יראו דגמה של אמה בעלת מדות טובות ויראת שמים, הרי שפאשר הם יגדלו ויעבר מהם שובבות הילדות, תתגלה בהם יראת שמים גדולה שחורה ללבם מהדגמה שראו בקטנותם באמם.

המשך מתיקות הניסים

ה' (כפי שספר לי לאחר מכן) ואמר: ה' בבקשה תוציא אותי מפה, תרחם עלי, אני רוצה לחיות!!! וכן הבטיח צדקה מהפסוק שקבל לקניית מתנת אפיקומן.

אכן, "קורב ה' לכל קראיו לכל אשר יקראוהו באמת" ו"לכו חזו מפעלות ה'": צמוד לבית הורי גרה אשה מבגרת שבאותו זמן היתה באמצע לשטף את הכלים, ולאחר כעשרים ידקותו) שבני שהה במצוקה בתוך הרקב, ה' שם בלבה לעצור באמצע שטיפת הכלים ולשפך את השמן שהצטבר בסיר בתעלה שבחצר שלה, דבר שהיא רגילה לעשותו רק בגמר שטיפת הכלים, וכן בדרך כלל אינה יוצאת מביתה לעשות זאת, אלא היא שולחת את אחד מילדיה או נכדיה שיעשו זאת.

והפעם ה' שם בלבה שלא להפריע לנכדיה במשחק שהם היו עסוקים בו והיא יצאה בעצמה לחצר, כשהיא הגיעה לחצר, היא שמעה דפיקות, אך היא סברה שאלו בודאי קולות מילדים שמשחקים ולכן לאחר שהיא רוקנה את הסיר, היא פנתה לשוב לביתה.

לבינתים, הילד ברקב מרגיש שפחותיו אוזלים והוא על סף אבוד הנרה, ה"..." וכאן הקב"ה שם בלבה לשוב על עקבותיה ולבדק בכל זאת מה מקור הדיפיקות הללו, כשהיא יצאה מהחצר, היא נבהלה לגלות לגד שדופק בתוך רכב, וכשהתקרבה זההה אותו וראתה שהוא מנח בסכנה גדולה, היא מיד רמזה לו שהיא הולכת לקרא להוריו, הנהג שבדייק חזר מתפלה ושמע על כך נבהל ורץ מיד לפתח את הרקב והוציאו את בני כשהוא רותח ממש ומבהל ביותר.

כעבור כעשר דקות, כשחזרתי הביתה וראיתי את פניו של בני שהו עדן אדמות, אשתי ספרה לי מה ארע, וכן שהשכנה קראה לה לביתה והסבירה לה את גדל הנס שארע לנו, מכיון שהיא היתה באמצע לשטף את הכלים, כמו שהקאתה לה שחלק כלים עומדים על השיש כשהם שטופים וחלק עומדים לפני שטיפה והקב"ה נתן בלבה תוך כדי מלאכת שטיפת הכלים לרדת למטה ובכך להציל את חיי בננו ולא להמתין לשפך את השמן שבסיר רק בגמר שטיפת הכלים כהרגלה.

שאלתי את בני, מדוע לא חשבת לתת מכות יותר חזקות לחלון ולשבר אותו? והוא השיב במתיקות מיחדת ואמר: 'לא רציתי לשבר את החלון!'

לאחר מכן בני הפריש מהחסכון שלו שלשים שקלים ובקש ממני למסרם לצדקה מפני שהוא הבטיח לה' בעת צרתו לתת סכום זה לצדקה... נשקתי את בני והודיתי לה' שנתן לנו מחדש את הבן הצדיק והמתוק הזה.

פרט נוסף שארע במקרה זה הלמד מוסר השכל גדול: לפני כחמש עשרה שנה בעלה של השכנה שהצילה את חיי הילד, בקש מאבי לפתח פתח בחצרו לכיון ביתם כדי לקצר להם את הדרך הביתה, ואבי הסס הרבה עד שלבסוף ותר ונתן להם רשות לפתח את הפתח, עד היום לפעמים אבי רוצה לסגור את הפתח הזה, אך הוא ממשיך לותר ולשתק, וכעת נוכחנו לראות שהפתח הזה היה סבה לחלון ולמצלת חיי בננו שכיון שהשכנה יצאה מהפתח הצדדי הזה, היא ראתה את הרקב עם הילד שהיה סמוך לפתח זה, וכן נמצא שעמד הותור להצלה נסית זו.

ט. מ. ירושלים

מתיקות פרקי אבות

את חסדי ה' שונתן לו את המאכלים ואת האברים המעפלים אותם, הרי הדבר נחשב כעבודת הקרבנות ועל כזאת אכילה אמורי חז"ל, שלחנו של אדם מכפר עליו (ברכות נה).

על גמילות חסדים - זוהי עבודה שבמעשה, שאדם תורם מזמנו ומממונו לאנשים מסכנים מעוטי זבלת, או שמשגיח צריך רפואה לחולים, וישנה מעלה יתרה וגדולה בגמילות חסדים, והיא, לזכות את הרבים בעצות טובות שייגמרו להם להצילם בתחום הרוחני ובתחום הגשמי, וקה מעיקרא לא יגיעו לידי עניינות ואביזנות ברו"ג.

על שלשה דברים העולם עומד, על התורה - זוהי עבודה שבמחשבה, שהרי את התורה אדם הוגה במחשבתו, כמו ש: "והיית בו יומם וילילה", וזה פולל את התפלה ואת כל הדעת של הפרת הטוב לה' הנלמדת מתורת הקרבנות.

על העבודה - זוהי העבודה בפה, כעבודת המדות שתוצאותיהם הם בפה, שאם יש לו מדות טובות פניו טובה וענוה, הוא מוצא דברי שבח כלפי חבריו ושותק למקרי נפשו. וכמו כן עבודה' פולל את האכילה שבפה, שפאשר אדם אוכל בביתו עם מחשבה של עבודת הקרבנות, שזוכר

חדושים מתוקים

- א.** מיהו הקטן במעלה שאין לו טרוניות כלפי ה'?
- ב.** היאך האדם נמדד על ידי אשתו? **ג.** היאך כל אבא וילד יכולים לעזור בזמנים שישנן גזרות של שפיכות דמים?

התשובות מונחות בתוכן גליון זה. ניתן לשלוח את התשובות לכתובת האי-מייל: 7885595@gmail.com או בהודעה קולית בקו 'קול מתיקות': 073-313-4395. בצירוף שם, כתובת וטלפון.